

PRODUCCIONS
JAZZENVIU

Presenta:

DAVID MENGUAL
FREE SPIRITS BIG BAND
Menta, diari sonor

DAVID MENGUAL FREE SPIRITS BIG BAND

Menta, diari sonor

Menta és una antologia de poemes de David Castillo que David Mengual va musicar l'any 2005 i que es va editar en un disc en el que la banda portava per nom "Free Spirits 500mg". Aquesta formació és, doncs, l'embrió i origen de l'actual Big Band. El que diferenciava aquest quintet de qualsevol altre era la improvisació lliure i col·lectiva: els concerts dels 500mg consistien en començar a tocar tots plegats sense cap indicació prèvia, seguint la idea de crear la música conjuntament, establint un pretext sòlid, espontani i el més real possible. Amb la Big Band, David Mengual ha estat capaç de conservar aquesta idea, i per això, cada concert comença amb la sorpresa de la música que sona, tant pels músics, preparats per a projectar música sincera, com pel públic, disposat a sentir-la i endinsar-s'hi; i ningú sap quin en serà el resultat. La música, així, es converteix en efímera, fresca i natural: un efecte similar al de la menta, el regust i l'olor de la qual, un, un cop s'hi acostava, troben un lloc a la memòria.

Diari sonor és el concepte bàsic que explica el perquè del repertori escollit. La selecció de temes és de molt variada procedència, estil i època, però totes formen part de la banda sonora que acompanya David Mengual, les músiques que l'han emocionat durant anys, havent passat a formar part de la seva vida i del que és ell mateix. Músiques com les que sense triar-ho, vénen i es queden al record per tota la vida. De la mateixa manera els arranjadors escollits per a cada peça són persones especials per algun motiu o altre: l'inseparable amic Joan Díaz, arranjador dels temes d'Univers Evans, el treball debut de la Free Spirits Big Band, Joan Vidal obrint nous camins amb el seu punt de vista més jove, la creativitat de Sergi Sirvent, l'amistat amb Giulia Valle...

Amb aquesta nova proposta, la Big Band de l'Associació Jazzenviu mostra l'evolució de l'agrupació, després d'uns primers dos anys de vida, perseguint un únic objectiu: unificar des d'una sola sonoritat totes aquestes músiques, basant-se en la consciència col·lectiva, la unitat humana i musical que s'aconsegueix a base de tenir una formació conscient i estable, que treballa setmanalment per a trobar una sola veu. Una banda amb la frescor i vitalitat de l'olor de la menta i mostrant un diari sonor ple de contingut, energia, emoció i sobretot, molta música.

Direcció musical: David Mengual.

Arranjaments: Sergi Sirvent, Giuilia Valle, Toni Vaquer, Joan Díaz, Joan Vidal i David Mengual.

Intèrprets: Saxo tenor i soprano: Miguel Villar.

Saxo tenor i flauta: Gonzalo Levin.

Saxo alto i flauta: Joan Mas.

Saxo alto, tenor i soprano: Oriol Fontclara.

Trompeta: Leandre Lopes, Iván González i Natsuko Sugao.

Trombó: Aram Montagut, Marc Joaniquet i Dario García.

Piano: Lina Lomanto.

Guitarra: Guillem Jubany.

Contrabaix: Àlex Reviriego.

Bateria i percussió: Josema Martín.

Bateria: Jordi Herreros

Premis:

- Millor grup de l'any 2011 dels premis de l'AMJM 2011.
- Nominació a millor nova proposta dels premis JAÇ 2012.
- Premi de la crítica JAÇ 2012.

Actuacions:

- Casa de Cultura. Sant Cugat - 17 de desembre 2010.
- Vermut Jazz. Sala El Siglo, Sant Cugat - Concert mensual de gener a desembre de 2011
- Centre Cívic de Sarrià. - 24 de febrer 2011.
- 18è Festival de Jazz de Banyoles. - 29 de maig 2011.

- L'Auditori BCN. Barcelona – 5 de juny 2011.
- Cafè del Conservatori del Liceu, Barcelona - 9 de juny 2011.
- Plaça del Jazz FM, Sant Cugat - 29 de juny 2011.
- Jamboree, Barcelona – 30 de desembre 2011.
- Auditori de la Pedrera - 6 de maig 2012.
- Claustre del Monestir St. Cugat - 15 de juny de 2012.
- Teatre de la Garriga - 16 de juny 2012.
- Festival Flix Jazz - 21 de juliol 2012.
- Jamboree, Barcelona – 7, 14, 21 i 28 de novembre 2012.

DAVID MENGUAL

Direcció musical

David Mengual és el director musical de la Free Spirits Big Band. Nascut a Barcelona el 9 de Gener de 1970

Va fer els seus estudis musicals des de l'any 1986 a l'Aula de Música moderna i jazz de Barcelona, Taller de Músics, Conservatori Municipal del Bruc, Escola de Música de Bellaterra i en diversos seminaris de Jazz impartits per mestres com: Kenny Barron, Ray Drummond, Red Holloway, Mark Turner, Nat Su, Bruce Barth, Ugonna Okegwo, Barri Harris, entre d'altres.

Experiència docent:

Professor de contrabaix, baix elèctric, combo, improvisació i repertori al Conservatori del Liceu, en el grau superior de jazz, des de l'any 2003.

Ha impartit classes també des de l'any 1992 a diferents centres educatius i seminaris especialitzats.

Participació a festivals:

David Mengual ha tocat en festivals de Barcelona, Madrid, Hamburg, Moscú, Frankfurt, Tel Aviv, Bogotá, París, Venècia, Nàpols, Ancona, Palerm o Lausanne entre d'altres.

Premis:

- Premi al millor grup David Mengual Quartet de la "Mostra de Jazz per a joves intèrprets" atorgat per la Generalitat de Catalunya l'any 1994.

- Millor disc de jazz espanyol de l'any per "David Mengual "Monkiana" i Albert Sanz & David Mengual "Des d'aquí", per la revista "Cuadernos de Jazz".

- Finalista en el premi "Puig-Porret" de la premsa musical Catalana al millor artista de jazz.

- Premi al millor contrabaixista de l'any de l'Associació de Músics de Jazz de Catalunya l'any 2002, 2004, 2005 i 2006.

- Premi al millor disc de l'any per "Deriva" i Albert Sanz & David Mengual "Des d'aquí" de l'AMJC.

- Premi al millor grup de l'any amb "Llibert Fortuny elèctric quartet" i "David Mengual Free Spirits big Band" de l'AMJM els anys 2004 i 2011.

- Premi a la trajectòria artística, per l'Associació d'artistes de Sant Quirze.

- Premi al millor compositor de l'any de l'AMJM l'any 2005 i 2011

- Premi de la crítica JAÇ 2012 per "Univers Evans" de la **Free Spirits Big Band**.

Discografia:

1995

- David Mengual Quartet & Paul Stocker "Full Circle". Gest Produccions.
- Four Kats Jazz Quartet "Miaow". K Industria Cultural.

1996

- David Mengual Monkiana "Tribute to The-lonious Monk". Fresh Sound New Talent.
- Georgina Weinstein "Come Rain or shine". Fresh Sound New Talent.

1997

- Joan Abril Quartet "Insomnio". Fresh Sound New Talent.
- Paco Martín "Soy tu luz". K Industria Cultural.
- Gabriel Sopena "Mil Kilómetros de sueños". Picap.

1998

- Albert Sanz & David Mengual "Des d'aquí". Satchmo Jazz Records.
- Xavi Maureta "Condicció Humana". Satchmo Jazz Records.

- Jackson Browne "Cántame mis canciones". Columna Música.

1999

- Gäel Horellau & David Sauzay "Versus". Fresh Sound New talent.
- Joan Margarit & Pere Rovira, Perico Sambeat, Xavier Monge i David Mengual "Paraula de jazz". Satchmo jazz records.
- Iñaki Askunze Sextet "La calle de la duda". Satchmo Jazz Records.
- Loquillo amb la P.G Orquesta "Nueve tragos". Zanfonia.
- Xavier Baró "Deserts". Arranjaments i producció artística de David Mengual.

2000

- David Mengual Mosaic Trio. Satchmo Jazz Records.
- David Mengual Mosaic Nonet. Satchmo Jazz Records.
- Alfons Carrascosa Group "Sinopsis". Satchmo Jazz Records.
- Xavi Maureta Condicció Humana "Entropia". Satchmo Jazz Records.
- José Luis Gámez "Quattro". Satchmo Jazz Records.
- Gabriel Sopena "Una ciudad para la paz". LCD Prames.

2001

- Belén Alonso "Cut Loose". Arranjaments de David Mengual. Satchmo Jazz Records.
- Joan Díaz Trio "Mostrebú". Satchmo Jazz Records.
- Joan Sanmartí "Improvisacions amb la història d'un soldat". Satchmo Jazz Records.

- Orquestra de Cambra Teatre Lliure Featuring Nina. Satchmo Jazz Records.
- Ramón Cardo & Joan Soler "Old Portrait". Satchmo Jazz Records.

2002

- Jam en el Kursaal. Satchmo Jazz Records
- Lluís Vidal Trio & Mark Feldman. Satchmo Jazz Records
- Rocío Faks "Gotas de Luar ". Fresh Sound World Jazz

2003

- David Mengual Septet Deriva. Satchmo Jazz Records.
- Jazz Obert Reunió "A Menorca". Gemecs.
- Marc Ayza "Deejah". Satchmo Jazz Records.
- L.T.M Quartet "De Tristano a Monk".
- Jarabe de Palo "Bonito". Dro.

2004

- Llibert Fortuny Quartet amb Perico Sambeat. Nuevos Medios.
- Joan Díaz "Dalirògena". Satchmo Jazz Records.
- Agustí Fernandez Quartet "Lonely Wowan". La col·lecció del Taller

2005

- Jon Robles & David Mengual Duet "95/05". New Mood Jazz
- David Mengual & Free Spirits 500mg "Menta". L'Esguard.
- Jon Robles "I Remember Leonard". New Mood Jazz.
- Llibert Fortuny Elèctric Quintet "Revolts". Nuevos Medios.

2006

- Carme Canela & Lluís Vidal Trio. Contra baix.
- Francesc Capella Septet. New Mood Jazz.

2008

- Jon Robles & David Mengual Duet con Silvia de Toro "Descuentos". New Mood Jazz.
- Gonzalo del Val project "Seis cuentos musicales". Free code.

2009

- Joan Chamorro grup i Andrea Motis. Fresh Sound New Talent.

2011

- Gonzalo del Val Trio "Three Generations". Quadrant Records.
- David Mengual "MAITIA". Quadrant Records.
- David Mengual Free Spirits Big Band "Univers Evans". Quadrant Records.

DVD i bandes sonores:

- Hotel Room (B.S.O), Musical de Joan Díaz.
- Tiempo al Tiempo "La casa en obres de Blai Bonet", Música per l'espectacle teatral dirigit per Pep Tosar.
- Concert de David Mengual Septet Deriva a l'espai de BCN (DVD). Març 2004.
- En la Ciudad (B.S.O), Música de Joan Díaz.
- BCN Jazz (DVD). Reportatge de TV3 sobre el jazz a Barcelona.
- Recordando a Gerry Mulligan (DVD), Concert a Las lunas club (2004).
- Composició i arranjaments de la música de l'espectacle teatral "No vaig demanar néixer" de la companyia Impacta Teatre.

PREMSA ESCRITA

Recull de premsa

"Free Spirits suena, como su nombre sugiere, a un grupo de espíritus libres, y por tanto llenos de energía entusiasmo ilusión, y una imaginación desatada, todo ello con la agilidad claridad y fuerza en el sonido que sólo se consiguen con la dedicación propia del que ama lo que hace... algo enormemente más poderoso que la "disciplina"."

Jordi Rossy

"Tot i tractar-se d'una big band, la Free Spirits destaca per la seva frescor i el seu esperit de grup. Es tracte d'un projecte construït amb amor i unes bases de risc i interecció inusuals en aquest format. Una verdadera joia del nostre jazz.

Giulia Valle

"Esta manera de trabajar de Mengual debería servir de ejemplo. La colectividad musical de una banda multi-instrumental y la confluencia de la constancia y la perseverancia, todo mezclado con el entusiasmo y las ganas, da como resultado esta nueva propuesta de la Asociación Jazzenviu..."

Arion Molina, Sax Sounds Magazine.

"Risc. Cohesió. Personalitat."

Pablo Selnik

Cultura

Agenda, PÀG. 52 | **CONCERT DE JAZZ 23 DE DESEMBRE**
diariensantcugat.cat/agenda | a les 22.30 h a El Siglo de Mercader

Pintura, PÀG. 47

Entrevista a l'artista Paco Miruesa, creador de la sobrecoberta d'aquest DIARI

Entrevistem David Mengual, contrabaixista, compositor i director de la Big Band Jazzenviu

El santcugatenc David Mengual porta tota una vida dedicada a la música i al jazz i comparteix escenes amb els artistes més destacats del país. PAU J. GIL/ARA

Mengual és un contrabaixista i compositor santcugatenc i dirigeix la Big Band Jazzenviu, millor banda de jazz del país. A més, ha estat escollit millor compositor de l'any

“Una Big Band aporta més nivell cultural a la ciutat”

Bernat Bella Puigdomènec
bernabellapuigdomenech.com

L'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna ha reconegut la Big Band Jazzenviu, també coneguda com la David Mengual Free Spirit Band, com la millor banda de jazz. A més, el seu director, David Mengual, ha estat escollit com a millor compositor de l'any pel seu disc *Matin* i part de les composicions del disc de la David Mengual Free Spirits Big Band. D'aquesta manera, poc més d'un any després de la seva fundació, l'única Big Band de Sant Cugat ja treu el cap en el panorama musi-

cal català.

Per què va decidir participar en aquest projecte?

M'ho van proposar els de Jazzenviu i jo, encara que he tocat en diverses Big Band, mai havia dirigit. Com a condicions vaig posar que fos una formació estable i que tingués un repertori propi. En aquell moment estava una mica aconfortat, però ara m'alegro molt d'haver pres aquella decisió. A base de còpies i de pràctica, ho anat aprenent a dirigir. Els músics també m'han ajudat molt perquè no fan el rol de faristol, sinó que s'han implicat molt en el projecte.

Amb quina idea va néixer la Big Band?

El primer objectiu era consolidar la Big Band. Però la intenció era intentar que

l'Ajuntament de Sant Cugat s'impliqués en aquest projecte. Mantenir una banda de quinze músics que no cobren i ho fan per amor a l'art és complicat. Fins ara ho hem aconseguit, i no gràcies a les ajudes que ens han donat. Aquest sistema sense ajuda no sé fins quan es podrà aguantar.

Ha faltat sensibilitat per part de l'Administració?

No hi ha gaires ciutats del Vallès amb Big Band i esperàvem una mica més d'atenció. No ens volem fer rics amb això, perquè si no, no seriem músics; però sí que demanem uns mínims. En aquest moment tenim més credibilitat que abans i se'ns prenen més de debò, però el problema és que ara no hi ha diners. Al principi eren molt escèptics.

Com heu rebut el reconeixement de millor banda de jazz de Catalunya?

Amb molta sorpresa perquè aquests premis els donem els músics de l'associació, i que reconeguim la nostra feina de dos anys serveix per veure que no soc l'únic burro que tira del carro. Ara veig que hi ha més gent que creu en aquest projecte i també és una motivació per seguir treballant. Esperem que aquest reconeixement es tradueixi en més implicació de les administracions.

Què li aporta una Big Band a Sant Cugat?

D'entrada, li aporta més nivell cultural. Sant Cugat, des que va créixer tant, ha passat de poble a ciutat dormitori on la majoria de la població que hi viu no té el sentiment de pertinença. Projectes com aquest han de servir perquè els nous vinguts s'adapten que a Sant Cugat hi passen coses i que no només hi ha bars pijos. Hi ha gent que intenta fer coses i cuidar les persones que hi viuen.

A Sant Cugat el jazz i la música en general tenen molt bona acollida.

El que atrau més a la gent és fer música en directe perquè cada vegada és més exòtic. A Sant Cugat fallen moltes facilitats, perquè espais que paguin fer música en directe ja existixen. Si fos més fàcil per als empresaris, potser hi hauria més bars amb música en directe.

Acabeu de publicar el vostre primer disc amb la música de Bill Evans arranjada per Joan Díaz. En què esteu treballant ara?

Una Big Band és com una bestia molt gran que necessita menjar tota l'estona i la novetat en el programa és el que dona vida a aquestes formacions. Per això, intento buscar gent que faci adaptacions especials per aportar una identitat única a la nostra Big Band. Per exemple, tenim una peça que és un acudit de "Chiquito de la Calzada" musicat per Dani Pérez. Intentem no ser la típica orquestra de jazz, sinó oferir coses molt diferents.

Com veu la Big Band d'aquí dos anys més?

Si existim i mantenim la línia ja és un gran objectiu. Després, el ressò i reconeixement no m'importen tant perquè jo araestic aprenent sense perdre gaires diners.

Què és el que més t'atrau del jazz?

La paraula jazz no m'agrada gaire perquè pot significar moltes coses. De la música, el que m'agrada és que estigui viva. Jo em puc emocionar amb qualsevol estil musical, m'agrada tot menys la música que posen a la ràdio. La música comercial m'avorreix i em molesta perquè te l'imposen amb la cultura del fil musical: música al metro, a les botigues. La música de qualitat cada vegada està més soterrada. ●

EL MÚSIC PRESENTA AVUI EL SEU NOU TREBALL A JAMBOREE

El jazz com a forma de vida

► David Mengual fa les paus amb el passat al seu disc 'Maitia'

ROGER ROCA
BARCELONA

El concert d'aquesta nit a Jamboree (20.00 i 22.00 hores) hauria d'haver-se celebrat fa dos anys. Aleshores, David Mengual acabava de muntar una nova banda, havia ficat els músics a l'estudi i allà mateix els va presentar les seves noves composicions. Van gravar, van fer mesclades. El disc, *Maitia*, estava a punt, i el grup, il·lusionat. Però no es va poder fer mai un concert de presentació. El projecte va anar passant per discogràfiques i va acabar encallat en un sevell, Adlib Arts, que es va esvaïr sense deixar rastre. «Vaig tenir la mala sort d'anar a caure en mans de Martí Perramon, el seu director, que ha deixat penjats molts músics. Però la gran decepció va ser no trobar suport en la gent amb la qual fins ara havia publicat discos». Dos anys després, *Maitia* ha vist la llum i Mengual pot reunir el seu grup per presentar-lo. «No hem tornat a tocar mai més tots junts, ni el dia de l'assaig. Serà molt emocionant».

Amb *Maitia*, David Mengual repren una carrera discogràfica que semblava parada i ara es reactiva, també amb el disc *Univers Evans* al capdavant de la Free Spirits Big Band, elegida millor grup de l'any

► El compositor i intèrpret David Mengual, fotografiat al Circol Màgic.

Gran gala Strauss

3e

CONCERTS BARCELONA

9 DE GENER DE 2012 (21:00 h)

L'AUTÈNTIC CONCERT D'STRAUSS interpretat per l'Orquestra Filharmònica de Szeged d'Hongria, dirigida pel vienès Norbert Pfaffmeyer. Soprano: Cornelia Hübsch

ACTUACIÓ D'ILDEFONS VILANOVA I MONICA VEGA COM A PARELLA DE BALL

PALAU MÚSICA CATALANA
BARCELONA

Mitjans col·laboradors

Catàlunya RÀDIO #RÀDIOCAT

Més informació: 933 170 290 / www.concertsbarcelona.com

per l'Associació de Músics. «Si no tinc res a explicar, no sé fer un disc només per fer-lo. Al principi vaig tocar molt com a acompanyant, però no em sentia a gust, era més un ofici que una vocació. Vaig decidir tocar menys, per dedicar-me només a la música que realment vull fer. Vaig perdre feines, però vaig guanyar en la meua relació amb la música. Ara és més autèntica».

Es va donar a conèixer el 1996 amb *Monkiana*, un treball basat en el repertori del pianista Thelonious

«Suposo que la meua música és autobiogràfica i cada projecte em permet tancar una etapa»

Monk per al qual no va usar pianista. «A la gent li va semblar estrany, però creia que era la manera més honesta de tocar aquella música. Jo la sentia així». Insisteix que no busca formacions atípiques a propòsit. «Hi ha molt poc de laboratori en el que faig. Em surt així. Des d'aleshores, els seus projectes han estat poc convencionals. Repertoris que es desdoblaven en trio i nonet, música inspirada en fotografies, un mà i mà carregat de sons espectrals amb un saxofonista gravat de matinada. O un captivador repertori per a piano, contrabaix i dues bateries que

només es va interpretar tres vegades i que Mengual no vol tornar a tocar perquè correspon a un període dolorós de la seva vida que vol deixar enrere. «Suposo», admet, «que la meua música és autobiogràfica i cada projecte em permet tancar una etapa de la meua vida». Diu que *Maitia* «en eusquera, «és semblant a amoret», estructurat com una traducció musical de l'evolució en la vida d'una persona, li va permetre «estar a les bones amb el passat. Giulia Valle (contrabaixista) em va dir: 'Aquest disc té pau'. Així que suposo que he aconseguit el que volia».

«BUSCO PERSONES» / En aquest projecte ha reunit el que sobre el paper són dos tríos «piano, guitarra, dos contrabaixos i dues bateries», però a la pràctica és un grup molt elàstic que es comporta de maneres diferents. Mengual escriu cada vegada peces més simples i obertes a la improvisació, perquè són els seus músics els que les completen. «No busco músics, busco persones. Ho tinc comprovadíssim: segons amb qui toco, funciona de meravella, i segons amb qui, no passa res. No es tracta que siguin músics més bons o més dolents. La relació personal és la clau. L'acompanyen companys de llarg recorregut com el bateria David Xirgu, el pianista Joan Díaz i el guitarrista Dani Pérez, protagonista emocional del concert. La receptació es destinarà al tractament mèdic del seu fill Alejandro, que pateix un càncer neuronal. ■

Una altra que tanca

A més d'aparells Kindle per a llibres digitals i reproductors MP3 a música, aquest any els Reis d'Orient han portat dues notícies que són com carbó per a la cultura: aviat tancaran per sempre la llibreria Àncora y Delfin i la botiga de discos CD-Drome. Ara tots ens en lamentarem, farem elegies apassionades i nostàlgiques —perquè la nostàlgia pertany a l'època analògica— i ens queixarem que cada dia hi hagi menys temples laics on anar a resar i confessar-se. I en el fons, però, evitarem la pregunta important: ¿quant temps feia que no hi anava a comprar?

Eulàlia Teixidor, la propietària d'Àncora y Delfin, ha explicat que per ella la crisi no era un problema recent, sinó que feia 13 anys que la notaven. Tenien un lloc privilegiat —a la Diagonal, tocant a Aribau— i probablement amb un lloguer massa alt. Els últims anys, quan hi passava pel davant o hi entra-

Qui sap si botigues de discos i llibreries en el futur penjaran el cartell d'«antiquari»

va a donar un cop d'ull, m'admirava que resistissin. Al seu voltant les botigues de moda luxosa obrien i tancaven, però els llibres aguantaven. Jo havia freqüentat Àncora y Delfin sobretot als anys 90, quan hi treballava **Jan Matas**, que era molt bon llibreter. La seva principal virtut, que finalment no els ha salvat, era la de les llibreries de debò: més enllà de les novetats obligades, tenien un bon fons on trobar l'inesperat.

El cas de CD-Drome, al carrer de Vallbona, és més extrem perquè gairebé no queda cap botiga de discos compactes, i encara menys que facin una tria tan personal. No ha servit de res que nodrissin l'imaginari musical de tota una generació indie de Barcelona. Segons els propietaris, han de tancar per culpa d'un lloguer molt alt i perquè els nous clients, els més joves, ja no eren tan fidels. La paradoxa és que aviat hi haurà més botigues de vinils que no de compactes. Qui sap si el futur de les llibreries i de les botigues de discos independents passa per posar un rètol que digui «antiquari», i vendre'ns com a reiquies del passat les últimes novetats... ■

El jazz català ha invocat l'esperit de dos grans del gènere a través dels treballs més recents de Joan Díaz i David Mengual. El saxofonista Wayne Shorter ha estat el subjecte d'inspiració en el cas de Joan Díaz, i s'ha traduït en l'obra *We Sing Wayne Shorter* (DiscMedi, 2011). Pel que fa a David Mengual, la publicació d'*Univers Evans* (Quadrant Records, 2011) ha contribuït a redimensionar l'obra del pianista Bill Evans al format de big band. Són dues propostes de primera magnitud i l'exemple perfecte d'uns músics que no s'arronsen davant les fites més difícils.

Text: Pere Pons

Fotos: Carles Rodríguez

JOAN DÍAZ DAVID MENGUAL

Wayne Shorter inspira
Bill Evans respira

Quan ara fa tres anys Joan Díaz va deixar enllestida la seva particular percepció de la música de Bill Evans –*We Sing Bill Evans* (Fresh Sound, 2008)–, poc s'imaginava que un altre dels seus músics de capçalera, el saxofonista Wayne Shorter, el portaria a reinclir en la mateixa fórmula. Admet que se sent satisfet d'aquella proposta i, molt especialment, del reconeixement que va obtenir –entre altres el premi de la crítica de la revista JAÇ–, però confessa que no s'ha plantejat mai el seu ofici a partir d'una estratègia concreta. "Estic obert a tot el que visc i escolto, i fins i tot et diria que no sé on sóc o el que faig fins que no em trobo al mig del procés. Wayne Shorter, per exemple, és un d'aquells músics que recupero tot sovint. El vaig descobrir a l'època de Weather Report, llavors vaig anar cap enrere fins a arribar al segon quintet de Miles Davis durant la dècada dels seixanta, i d'aquell període he saltat a l'actualitat amb el seu quartet amb Danilo Pérez, John Pattitucci i Brian Blade. Dir que és impressionant és quedar-se curt."

L'admiració que sent per aquest músic lluny de ser un fre es va convertir en un al·licent a l'hora de reescriure les seves partitures. "Igual que vaig intentar fer amb Bill Evans, no es tractava de fer una adaptació o una versió de les seves composicions, sinó d'incorporar-hi una visió personal. Donar-hi una nova forma i mantenir-ne l'essència. Una operació que no significa haver de deconstruir ni desmuntar res, sinó més aviat simplificar perquè encaixi en el que un vol fer i no permeti comparació possible", declara.

En aquest aspecte explica que va ser el Shorter de Weather Report qui li va marcar la pauta a seguir. "Són composicions brutals amb una complexitat harmònica i melòdica fantàstica. Em calla canviar la tímbrica, i el procés més natural era fer-les acústiques. Això m'obligava a prescindir de tots els acords de pas fins a aconseguir que les melodies es poguessin cantar. I així em vaig trobar que, una altra vegada, estava fent cantar un dels meus ídols", manifesta.

David Mengual (a la dreta) ha transportat les partitures de Bill Evans al format de la Free Spirits Big Band, amb la participació de Joan Díaz en la faceta d'arranjador.

L'entesa entre Mengual i Díaz ve de lluny. Han estat molts i ben diversos els escenaris i projectes que han compartit en els darrers deu anys, però un dels més particulars va ser el muntatge *Deriva* (Satchmo Jazz Records, 2004) que Mengual va presentar en formació de septet. La proposta partia del concepte dels situacionistes francesos en tant que s'exposava com el fruit de la interrelació entre diferents expressions artístiques. En aquest cas unes fotos urbanes de Carles Roche inspiraven uns poemes de David Castillo, que tenien la seva traducció musical en les composicions de David Mengual i que una vegada interpretades per a septet les recollia Joan Díaz i les adaptava a piano sol.

Al llarg de la seva trajectòria Mengual ha deixat contrastada constància de la seva versatilitat tant en el pla instrumental i estilístic com en la faceta de compositor. Com a contrabaixista ha estat *sideman* del primer quintet elèctric de Llibert Fortuny, i actualment forma part del grup de preceptes més clàssics liderat per Joan Chamorro i Andrea Motis; ha combinat el piano i les quatre cordes en els seus duets de caire experimental amb el saxofonista Jon Robles i ha liderat formacions de trio i de nonet, a més de retre un homenatge particular a *Theonious Monk* amb el disc *Monkiana* que va publicar l'any 1998 pel segell Fresh Sound dins la col·lecció New Talent.

Aquesta però és la primera vegada que es posa al capdavant d'una big band, i ho ha fet a consciència tant per la joventut dels seus integrants com pel repte que suposa fer-ho amb l'obra d'un músic inusual en aquest format com és Bill Evans. "D'entrada aquest projecte no hauria estat possible sense la feina i la implicació del col·lectiu Jazzenviu de Sant Cugat, que és el que ha permès la sostenibilitat d'una estructura d'aquestes dimensions", comenta el músic. "Entenc que l'elecció d'Evans pugui considerar-se una dificultat afegida o fins i tot una gosadia, però també és el que et permet desmarcar-te de la resta i aportar elements frescos i de modernitat a la idea del jazz per a orquestra. Per fortuna tenim unes big bands a Catalunya que són

"Bill Evans segueix viu en tots els músics que l'hem assimilats i interpretat. Tots som una mica Bill Evans", considera David Mengual

molt competents en l'àmbit del swing i del jazz clàssic, i del que es tracta és de diversificar i obrir l'oferta." Segons considera el mateix Mengual, en cap cas és la formació la que determina un estil o un gènere, tot i que reconeix que l'associació del terme big band amb el jazz més clàssic ha establert un clíxe que convé relativitzar. "Quan parlem de Bill Evans estem parlant d'una obra que té més de mig segle, per tant és tan modern o tan clàssic com avui ho poden ser Louis Armstrong o Duke Ellington", afirma. Pel que fa a la vigència del llegat d'Evans, Mengual té clar que segueix ben present en els exponents del jazz actual. "No és només la seva obra o la seva figura, sinó que viu a través de tots els músics que l'han assimilats i l'han incorporat al seu llenguatge. Des de Keith Jarrett fins a Brad Mehldau tenen una part de Bill Evans en la seva identitat creativa. Però més enllà d'aquests grans noms, tots els que ens hem iniciat en el jazz i que en un moment o un altre de manera inevitable hem de conèixer, estudiar i fins tot interpretar les peces de mestres com Evans som els que el mantenim viu i ben vigent. Tots en definitiva som una mica Bill Evans", determina.

Un dels processos que defineixen aquest tipus de treballs arriba a l'hora de seleccionar el repertori que finalment acaba configurant el projecte. Tot i que David Mengual reconeix que no es partia d'una selecció preconcebuda, admet que tenia clar per on no volia anar. "En cap cas em vaig plantejar una tria de grans èxits, i els temes escollits havien de ser els que encaixessin millor amb el concepte sense desvirtuar l'original, i aquells on els músics es trobessin més còmodes", puntualitza. Amb aquesta perspectiva i després del reconeixible "Waltz for Debbie" amb què s'obre el disc, la Free Spirits Big Band entra a fons en títols no tan coneguts com "Time Remembered" i "Displacement" i fins i tot s'atreveix a establir un encadenat que uneix les peces "Epilogue" i "Letter to Evan". El disc es tanca amb "Despedida", un tema que signa el mateix David Mengual i que dedica al malaurat saxofonista Álvaro Barbero, mort d'accident l'estiu del 2010.

Però els que vulguin contactar més a fons amb l'univers Mengual tenen a la seva disposició el disc *Maitia*, que ha llançat de manera simultània el segell lleidatà Quadrant i on també intervé, com no podia ser d'altra manera, el pianista Joan Díaz, a més de Dani Pérez (guitarra), Giulia Valle (contrabaix) i els bateries Oriol Roca i David Xirgu. Una formació de primera magnitud que documenta una feina feta ara fa dos anys. "Aquesta seria la via oposada quant a metodologia de treball respecte a la feina amb la big band", determina. "Jo posava un motiu damunt la taula i la resta de músics se'l feien seu i el transformaven. La llibertat, la sorpresa, la complicitat eren permanents, i la sensació de jugar és el que converteix aquestes experiències en irrepetibles. Per això ara que finalment ha sortit el disc i ha quedat documentat tot aquell procés em sento tranquil i puc passar pàgina", confessa. En cap cas, però, Mengual s'expressa així perquè vulgui deixar en el passat aquest projecte, sinó precisament per tot el contrari. "Des del mateix concepte del disc que narra musicalment el procés d'una vida que comença amb l'embrí i acaba amb l'equilibri fins a les adaptacions que he anat fent del grup que ara presento en format de trio, la idea de *Maitia* només té sentit en clau de futur. Aquest disc reflecteix el primer pas d'un projecte que segueix reconstruint", afirma. Paraules i intencions que demostren com en músics com David Mengual i Joan Díaz el jazz no és només una forma de vida sinó la vida en si mateixa.

DAVID MENGUAL
Maitia
(Quadrant Records)
EXPLORER

DAVID MENGUAL
FREE SPIRITS BIG BAND
Univers Evans
(Quadrant Records)
BIG BAND

Entre els músics més inquietos i perseverants de l'escena jazzística catalana, el contrabaixista **David Mengual** ocupa un lloc de preferència. Després d'uns primers anys d'exultant efervescència amb obres tan reveladores com *Monkiana* (Fresh Sound, 1997), el llançament doble a trio i a nonet de *Mosaic* (Satchmo Jazz Records, 2000) i la culminació d'aquesta etapa iniciàtica amb el sensacional *Deriva* (Satchmo Jazz Records, 2003), el músic barceloní va enretirar el peu de l'accelerador, no fos cas que s'estavellés contra el mur d'una realitat incapacitada per engolir aquell devesall creatiu. En cap cas però va prémer el fre, sinó que va optar per reduir la marxa i compartir la seva vocació per l'ensenyament amb una sèrie de projectes orientats al petit format. Com si s'hagués pres un recés que li ha servit per reinventar-se com a pianista, aprofundir en el contrabaix, prodigar-se en la composició i plantejar nous reptes, el seu nom torna a ser al capdavant de dos projectes d'alta volada i màxima exigència. El resultat més immediat s'ha traduït en dues obres absolutament diferents entre elles, però que precisament per això reflecteixen a la perfecció els diferents mons que habiten en l'univers sonor de Mengual. Dos discos que potser des de l'aparença poden semblar antitètics, però que certament tenen més punts en comú que no pas diferències.

En el cas de *Maitia* el músic aboca la seva part més íntima i personal. S'envolta d'amics i companys habituals de viatge –**Joan Díaz** al piano, **Dani Pérez** a la guitarra, **Giulia Valle** al contrabaix i **Oriol Roca** i **David Xirgu** a la bateria– amb el propòsit d'establir una complicitat el màxim d'estreta per tal

de portar les seves composicions fins a límits que ni ell mateix sospita. Els postulats de la proposta es basen en la descoberta d'un mateix i l'exploració permanent. Així és com sonen uns temes que estableixen la seqüència de creixement d'una persona ("Embrió", "Infant", "El perro dejó de andar como una rata"...) quan en realitat el que estan determinant és el renaixement d'un vell conegut a qui feia temps que trobàvem a faltar.

Poc propens a deixar-se enxampar per circular per una sola via, **David Mengual** ha obert un nou carril amb prou amplada per encabir-hi una *big band*. A través del col·lectiu Jazzenviu de Sant Cugat del Vallès, el músic ha perfilat una formació d'orquestra que amb el nom de *Free Spirits Big Band* s'ha enfrontat amb coratge i determinació al difícil repertori de **Bill Evans**. La participació de **Díaz** en el capítol d'arranjaments, antic soci del projecte *Deriva* i bon coneixedor del pianista de Nova Jersey, tal com va deixar palès en el seu meritori *We Sing Bill Evans* (Fresh Sound, 2008), aporta un valor afegit a aquesta empresa.

El resultat és un àlbum amb una introspecció expansiva esfereïdora, amb una capacitat de redimensionar l'univers d'**Evans** fins a ressituar-lo en una òrbita pròpia. Una vegada més, Mengual ha aconseguit superar totes les expectatives, i a més ho ha fet per partida doble. Potser el dia que aquest país, sord, miop i castrat, es proveeixi d'orelles concedirà a aquest gran músic l'atenció que es mereix. De moment, gaudim d'aquest doble llançament que suposa també un nou tresor dins les arques del catàleg del segell lleidatà Quadrant. **PERE PONS**

BIG BAND JAZZENVIU

AMPLIACIÓ DE RETRAT

TEXT PERE PONS
FOTOS FELIPE CONTRERAS

Adaptar **Bill Evans** per a orquestra és com l'ampliació d'un retrat a partir d'un original amb la llum i la tonalitat a punt d'esqueixar-se. La seva reconversió exigeix un punt de gosadia i de màxima cura, com ha demostrat tenir el contrabaixista i compositor **David Mengual** quan va acceptar la proposta de dirigir la **Big Band Jazzenviu**. Dels arranjaments se n'ha fet càrrec el pianista **Joan Díaz**, bon coneedor de l'obra evansiana. Els resultats s'exposaran el 5 de juny al festival Vermut Jazz de L'Auditori de Barcelona i al llarg d'aquest estiu es podran degustar a diferents escenaris el país.

Quan el col·lectiu Jazzenviu, un dels miracles nascuts des de l'Associació de Músics i Aficionats al Jazz de Sant Cugat, va decidir posar la seva big band a les mans de **David Mengual** eren molt conscients que el seu propòsit no passaria gens inadvertit. Contrabaixista, pianista i compositor, **Mengual** és un dels creadors de l'escena jazzística que ha demostrat més coratge i personalitat pròpia en els diferents projectes que ha capitalitzat. Des del seu juvenil homenatge a **Thelonious Monk -Monkiana** (Satchmo Jazz Records, 1997) - fins als treballs més personals *Mosaic* (SJR, 2000) i *Deriva* (SJR, 2003), concebuts per a trio i nonet el primer i septet el segon, **David Mengual** ja va deixar clar en el tram inicial de la seva carrera que no era en el jazz per reproduir clixés sinó per dir-hi la seva. Aquesta línia ha tingut absoluta continuïtat amb els seus àlbums posteriors amb el saxofonista **Jon Robles -Duet** (New Mood Jazz, 2006) i *Descuentos* (NMJ, 2008)-, i segueix ben vigent com a integrant del **Maitia Trio** al costat de **Marc Cuevas** (contrabaix) i d'**Oriol Roca** (bateria).

El seu penúltim repte ha estat donar entitat -i estabilitat- a una big band integrada de forma majoritària per músics de la fornada més recent aplegats a l'entorn del col·lectiu Jazzenviu de Sant Cugat. És un desafiament al qual ell ha afegit com a proposta d'alt risc treballar a fons el repertori de **Bill Evans**, un músic gens propens a l'adaptació per a orquestra. **Mengual**, això no

obstant, en cap cas ha considerat l'escassetat de referents un obstacle sinó més aviat un estimul. "El que més m'importava era la capacitat de treball i les possibilitats logístiques, que sempre són complexes en formacions amb tants músics en joc. Quan vaig veure la disponibilitat d'aquell grup i les facilitats a l'hora d'establir un calendari per als assajos, la dificultat davant una obra poc familiaritzada amb aquest format es va esvair per complet. Només era qüestió de posar-nos a treballar."

Reconeix, a més, que hi havia un tercer element que l'ha ajudat i molt a tenir plena seguretat en el seu propòsit. "Un dels meus discos preferits dels darrers temps és *We Sing Bill Evans* (Fresh Sound New Talent, 2008), de **Joan Díaz**. Les seves adaptacions són fantàstiques, molt personals i alhora molt respectuoses. Quan li vaig proposar de fer-se càrrec dels arranjaments ja va ser com assegurar bona part de la feina feta", declara.

Díaz, que ja havia treballat amb **Mengual** en el projecte *Deriva* -on va fer una relectura a piano sol d'una obra que havia estat concebuda per a septet-, confessa el seu entusiasme davant un repte d'aquesta mida. "**Bill Evans** el tinc molt interioritzat, però és la primera vegada que faig

>>>

"BILL EVANS OFEREIX UNA RIQUESA HARMÒNICA QUE PERMET MÚLTIPLES COMBINATÒRIES"

una feina per a big band d'aquesta exigència i el grau d'excitació és màxim." El pianista, compositor i arranjador detalla que es poden comptar amb els dits d'una mà les vegades que una formació orquestral ha posat en solfa les creacions d'**Evans** en el decurs de la història del jazz. Però en cap cas considera que la seva obra no ho permeti. "Precisament les peces de **Bill Evans** ofereixen una riquesa harmònica que et permeten múltiples combinatòries. Ara bé, una altra cosa és preservar l'estètica lírica i iqtimista de l'original quan obres la seva música a una àmplia varietat d'instruments i sonoritats", matisa. Adverteix també que són propostes com aquesta les que permeten renovar el so que tradicionalment s'associa amb les big bands. "De tots els temes que fem, només 'In April' es podria considerar fidel al registre que tothom identifica amb una orquestra de jazz, la resta són peces a mig camí entre el clàssic i la música improvisada tractades més aviat des dels patrons de la música de cambra", conclou.

La millor prova de satisfacció de **David Mengual** i **Joan Díaz** davant aquest projecte la certifica la seva intenció de gravar-lo en disc tan bon punt l'hagin rodat al llarg d'aquest estiu. I pel que fa a la continuïtat, el mateix **Mengual** avança que ja estan treballant sobre un nou repertori "amb la visió del grup com si fos un únic instrument" i amb noves peces entre les mans signades per **Marc Johnson**, **Dani Pérez** i un reincident **Díaz** que ha enllestit una *suïte* amb l'adaptació de cinc temes de **The Police**.

PREMSA ONLINE, RÀDIO I TV

Recull de premsa

SAXSOUNSMAGAZINE.COM

"FREE SPIRITS BIG BAND & FRIENDS"

http://saxsoundsmagazine.com/index.php?option=com_content&view=article&id=331:deme&catid=39:especialistas&Itemid=54

Gener 2013

EL PUNT - ARTICLE

"EVANS PEL CALIDOSCOPI"

<http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19--cultura/491611-evans-pel-calidoscopi.html>

Gener 2012

CUADERNOSDEJAZZ.COM

"EVANS FOREVER"

http://www.cuadernosdejazz.com/index.php?option=com_content&view=article&id=2061%3Adavid-mengual-free-spirits-big-band&catid=4%3Adiscos&Itemid=7

Febrer 2012

TOMAJAZZ.COM, gener 2012:

"ENTREVISTA A DAVID MENGUAL POR PACHI TAPIZ"

http://www.tomajazz.com/perfiles/mengual_david_2012.htm

Gener 2012

RTVE - L'HOME DEL JAZZ (minut 27:40)

"L'HOME DEL JAZZ - DAVID MENGUAL"

<http://www.rtve.es/alcarta/audios/lhome-del-jazz/lhome-del--jazz-joan-chamorro-sergio-pamies-david-mengual/1307332>

Gener 2012

DISTRITOJAZZ.COM

"DAVID MENGUAL FREE SPIRITS BIG BAND PRESENTA SU DISCO UNIVESO EVANS"

<http://www.districtojazz.es/2012/01/david-mengual-free-spirits-big-band-presentan-su-disco-universe-evans/>

Gener 2012

TV3 I CANAL 3/24 - TELENOTÍCIES

MIGDIA (minut 49:50)

"MILLOR COMPOSITOR I MILLOR BANDA PER A DAVID MENGUAL I LA FREE SPIRITS BIG BAND"

<http://www.tv3.cat/3alacarta/-/videos/3883490>

Desembre 2011

LA MONTANYA RUSA - RÀDIO (minut 17:42)

"DAVID MENGUAL FREE SPIRITS BIG BAND"

[http://lamontanarusaradiojazz.blogspot.com/search/label/David Mengual Free Spirits Big Band](http://lamontanarusaradiojazz.blogspot.com/search/label/David%20Mengual%20Free%20Spirits%20Big%20Band)

Desembre 2011

BTV - REPORTATGE

"LA FREE SPIRITS BIG BAND DE DAVID MENGUAL PRESENTA DISC AL JAMBOREE"

<http://www.btv.cat/btvnoticies/2011/12/31/freespiritbigband-davidmengual-jamboree/>

Desembre 2011

CUGAT TV - REPORTATGE

"LA BIG BAND DE JAZZENVIU ASPIRA A SER UN REFERENT A LA CIUTAT"

http://cugat.cat/noticies/Cultura/58672.htm/la_big_band_de_jazzenviu_aspira_a_ser_un_referent_a_la_ciutat

Gener 2011

REVISTA JAÇ - ARTICLE

"DAVID MENGUAL REDIMENSIONA BILL EVANS"

<http://www.enderrock.cat/noticia/4712/david/mengual/redimensiona/bill/evans>

Desembre 2011

PRODUCCIONS JAZZENVIU

T. 639 764 268

info@produccionsjazzenviu.com

www.produccionsjazzenviu.com

